

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

VERSLAG VAN DE ALGEMEENE VERGADERING OP 23 EN 24 JUNI '23 TE 's GRAVENHAGE

(Aanwezig 73 leden)

Nadat de Voorzitter de vergadering met een korte inleiding geopend heeft en de Secretaris zijn jaarverslag heeft gelezen (beide opgenomen in het vorig nummer van dit tijdschrift) is de begrooting van den Penningmeester aan de orde. Over de begrooting en de boekhouding worden door de heeren Visser en Nord enkele op- en aanmerkingen gemaakt, die hierop neerkomen, dat naar hun meening de uitgaven der Maatschij. gedekt behooren te zijn door de inkomsten en dat het kapitaal der maatschappij als reserve behoort te worden beschouwd, die slechts in bijzondere gevallen en onder bijzondere voorwaarden mag worden aangesproken. Het gesprokene doet den voorzitter beloven dat het hoofdbestuur in 'n volgende vergadering met voorstellen hierover zal komen. Dan wordt, na lezing van het verslag der verificatiecommissie, de penningmeester met dank gedecoreerd en worden de heeren Lourens Bosch en Van der Gracht tot leden der verificatiecommissie voor het loopende jaar benoemd.

Van de uitslagen uitgebracht door de verschillende commissiën stippen wij aan uit het verslag der B.O.U.T.-commissie, dat onze juridische adviseur in verschillende afdelingen op de afdelingsvergaderingen uitvoerige mededeelingen in verband met de bestrijding der onbevoegde uitoefening van ons beroep heeft gedaan, waarvoor hem dank werd gebracht. Medegedeeld werd, dat in Amsterdam, den Haag en Rotterdam plaatselijke B.O.U.T.-commissies waren ingesteld om als commissie van advies van de plaatselijke vereenigingen op te treden.

Uit het verslag van de O. en E. commissie blijkt, dat de speciale commissie, die belast is met de bestudeering van het onderwijs-vraagstuk stevig heeft gewerkt en dat we binnen zeer korten tijd een eindverslag van haar mogen verwachten. De verslagen der commissie

voor schooltandklinieken, militaire commissie en ziekenfondscommissie brachten niets vermeldens waards; de eerste twee niet, omdat er niets was omgegaan; de laatste niet omdat het pas kort te voren gelukt was collega's te vinden die lust en moed hadden in deze commissie zitting te nemen.

Het verslag van de commissie van bijstand aan het Hoofdbestuur tot uitgifte van het tandheelkundig jaarboekje deed den heer Salomons klagen over vele fouten, die er in het jaarboekje zijn, waarvoor het commissielid Van der Gracht de buitengewone lakschheid der leden een redelijk excuus acht. Het blijkt veel moeite, tijd en geduld te kosten om van onze leden de opgaven te krijgen, die noodig zijn om het jaarboekje bij te doen zijn.

Het in 1923 voor het eerst verschenen supplement van het jaarboekje is door den heer Salomons niet vriendelijk ontvangen, die vraagt of het jaarboekje niet in Juni zou kunnen verschijnen en het supplement vervallen. De heer J. Sanders Ezn. heeft een tegengestelde indruk over de waarde van het supplement. Nadat de heer Van der Gracht bezwaren heeft geopperd tegen het verschijnen van het jaarboekje op 1 Juni, en de heer Nord ook nog eens de lakschheid der leden aan de kaak heeft gesteld en den maatschappij-secretaris heeft aangewezen als degeen bij wie de commissie desgewenscht alle mogelijke gegevens zal kunnen verkrijgen, worden en door hem en door den voorzitter de lankmoedigheid der commissie geroemd, en deze bijzonder dank voor haar werk gebracht. Uit het verslag van den heer van Hasselt, als vertegenwoordiger der maatschappij in de commissie voor internationale aangelegenheden blijkt dat de F.D.I. op 6—9 Sept. in Madrid vergaderde en dat collega Nord tot 2e secretaris der F.D.I. is benoemd. De heer van Hasselt memoreert het overlijden van Dr. Godon, den stichter der F.D.I. Op een vraag van den heer Salomons verklaart de heer Nord, dat elk tandarts de vergaderingen der F.D.I. kan bijwonen en dan staande de vergadering als lid kan toetreden, indien dit van te voren is verzocht.

Het verslag der bibliotheekcommissie vermeldt het bedanken van den heer de Jonge Cohen, wat meebracht dat de bibliotheek elders gehuisvest moest worden. Voor de bereidwilligheid, waarmee hij de zorg voor de bibliotheek op zich had genomen en haar in zijn huis ondergebracht bedankte de voorzitter den heer Kattenburg.

Het zeer korte verslag van den Directeur van het bemiddelingsbureau voor waarneming en assistentie in de praktijk luidde gunstiger

dan andere jaren. Er was van het bureau meer gebruik gemaakt, terwijl het bureau over een batig saldo van f 233.64 beschikt.

De vraag van den heer de Beer „Hoe komt de directeur aan dit geld” is aanleiding tot een debat over de vraag of er door leden en niet-leden der maatschappij moet worden betaald, wanneer zij van de bemiddeling van het bureau gebruik maken. Het blijkt, dat het bureau een bedrag van f 2.50 vooraf verlangt voor zijn bemiddeling, terwijl o.a. bij den voorzitter de meening bestaat, dat het bureau zijn bemiddeling gratis geeft, en algemeen de wenschelijkheid gevoeld wordt dat het bureau alleen als bemiddelaar optreedt en dat b.v. dental dépôts, die zich ook graag met bemiddelen bemoeien, worden uitgeschakeld.

Op verzoek van den voorzitter wordt aan het hoofdbestuur overgelaten een regeling voor het bemiddelingsbureau vast te stellen.

Hierna komt aan de orde de behandeling der voorgestelde wijzigingen van statuten en huishoudelijk reglement.

Het zij mij vergund hier niet driemaal scheepsrecht te doen zijn. Op de twee voorafgaande vergaderingen zijn deze zelfde wijzigingen uitvoerig besproken en tweemaal zijn ze vrijwel ongewijzigd in dit tijdschrift afgedrukt in den beschrijvingsbrief voor die vergaderingen en in het verslag dier vergaderingen. Ik zal ze daarom en ook omdat alle wijzigingen den leden alsnog zullen worden meegedeeld, nu niet nog eens hier herhalen, maar verwijzen naar het Tijdschrift voor Tandheelkunde van 15 Juni 1923.

De nieuwe lezing van art. 7 der statuten wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de behandeling van het nieuwe art. 9 der statuten geeft het amendement van Zuid-Holland aanleiding tot een warme discussie, als de voorzitter verklaard heeft, dat het hoofdbestuur deze wijziging niet kan aanvaarden.

Het amendement luidt als volgt:

Art. 9b te lezen als volgt:

Aan het einde van het vereenigingsjaar (30 April): door schriftelijke opzegging bij den afdelingssecretaris vóór 1 Nov. duurt het lidmaatschap voort tot het einde van het loopeende vereenigingsjaar, behoudens dispensatie van het hoofdbestuur. *...Deze dispensatie zal in ieder geval gegeven worden, wanneer een lid bedankt op grond van het feit, dat hij (zij) zich*

niet kan vereenigen met een nieuwe wijziging van statuten of huishoudelijk reglement of met een nieuw aangenomen bindend besluit. Dit bedanken zal dan moeten geschieden binnen 14 dagen nadat deze wijziging te zijner (harer) kennis is gebracht.

De heer Nord verdedigt het amendement op billijkheidsgronden: wordt iemand uitgenoodigd lid der Maatschappij te worden, dan zal hij dit niet aanvaarden, wanneer een bepaling in de reglementen door hem als een beletsel tot toetreden wordt gevoeld. Dienovereenkomstig moet iemand, die lid is onder de vigeerende bepalingen de gelegenheid hebben uit te treden, wanneer hij een nieuwe bepaling als een beletsel voor zijn lidmaatschap zal voelen.

De heer Visser ondersteunt Nord's betoog.

De heer J. Sanders Ezn. noemt dit theoretiseeren en zelfs eenigszins sophistisch. De praktijk leert, dat bindende besluiten of wetsbepalingen wel eens in conflict kunnen komen met de persoonlijke belangen van den enkeling. Gebleken is, dat er leden zijn, die belangrijk werk van de maatschappij hebben kunnen ondergraven, doordat hun de gelegenheid was gegeven op een oogenblik, dat zij zelf uitkozen, uit te treden. Evenzeer als een lid gedwongen kan worden tot het betalen van een hoofdelijke omslag, moet hij zich bepaalde verplichtingen laten welgevallen.

De heer Roest is bang dat we aan veel zullen komen vast te zitten en dat veel jonge collega's buiten de maatschappij zullen blijven.

De heer Bruske veronderstelt, dat er misschien leden zullen zijn, die om principieele redenen uit de maatschappij zullen gaan. Maar juist de jonge collega's komen er wel in, omdat wij alleen in staat zijn de jonge generatie voordeel te bereiden, als we die bindende besluiten hebben. Hij haalt als bewijs voor deze onderstelling de Ned. Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst aan.

De heer Nord noemt het binden van een lid aan een in de toekomst te nemen nieuwe bepaling onredelijk en onzedelijk.

De heer J. Sanders Ezn. meent, dat uit het debat blijkt, dat Zuid-Holland gekant is tegen de heele strekking van het voorgestelde artikel om de opzeggingstermijn op minstens een halfjaar te houden, waaruit de heer Nord de conclusie trekt, dat de heer Sanders niet begrijpt, wat Zuid-Holland wil. Hij zegt, dat zich niet houden aan bindende besluiten iets anders is, dan dat iemand zich bij voorbaat niet wil neerleggen bij toekomstige politiek.

De heer Roeloffs meent, dat al dit getheoretiseer ons in een doolhof brengt. Hij bepleit de noodzakelijkheid van bindende besluiten en boetebepalingen ook in verband met de samenwerking met zuster-vereeningen en zegt, dat zij, die op grond van het bestaan van dergelijke bepalingen de maatschappij zouden verlaten of mijden, hun belangen en die der professie niet zouden begrijpen.

Hierna wordt tot stemming overgegaan en het amendement Zuid-Holland verworpen met 35 tegen 35 stemmen.

Op voorstel van de heeren Sanders en Nord wordt de behandeling van het heele artikel aangehouden tot den volgenden dag om voor- en tegenstanders gelegenheid te geven een oplossing te vinden.

Nieuw art. 23c van de Statuten wordt dan aangenomen met 63 stemmen voor en 5 stemmen tegen, nadat op voorstel van de heeren Visser en Sanders, daarin wordt veranderd, dat eventueele boeten zullen gestort worden: in de kas der Maatschappij of van een harer organen.

De heer Leopold Frank protesteert tegen deze stemming, omdat het artikel betrekking zou hebben op het voorgaande, dat aangehouden is, welk protest niet wordt aanvaard.

De wijziging in art. 56 van het huishoudelijk reglement wordt aangenomen.

Hierna komt in behandeling het voorgestelde hoofdstuk Xa van het huishoudelijk reglement: van de afdeulingsraden, den raad van beroep en de maatregelen van tucht.

De 6 artikelen van dit hoofdstuk worden alle zonder discussie aangenomen.

Op een vraag van den heer Visser of deze bepalingen op hun plaats zijn in het huishoudelijk reglement en een betoog van den heer Salomons, dat het bestaan van afdeulingsraden en van den raad van beroep en wat daaraan vast zit in de statuten vermeld behoort te worden, wordt art. 55e met algemeene stemmen aangenomen en het hoofdbestuur opgedragen er voor te zorgen, dat in de statuten artikelen worden opgenomen, om de rechtskracht van deze wijzigingen in het huishoudelijk reglement te waarborgen.

Art. 55f wordt zonder discussie met algemeene stemmen aangenomen en daarmee de vergadering van Vrijdagavond besloten.

Zaterdag 23 Juni 10 uur wordt de vergadering voortgezet met het rapport van de ondersteuningsfondscommissie.

In 't algemeen gaat men met het rapport der commissie mee, alleen wordt door enkele leden de wenschelijkheid betoogd van het stichten van een obligatiefonds of, indien hiertoe niet wordt overgegaan, van verhooging van het stamkapitaal beduidend boven f 5000.—

Na een nadere toelichting door de heeren Bruske, Visser en den Voorzitter worden met algemeene stemmen de voorstellen van het hoofdbestuur inzake het ondersteuningsfonds aangenomen, het beheer van het steunorgaan voor den duur van het loopende jaar opgedragen aan de heeren Bruske, Edel, Krijn Verhoeven en Jan Visser en aan hen de opdracht gegeven een reglement van het steunorgaan te ontwerpen.

De Voorzitter stelt dan aan de orde de voortzetting van de behandeling der voorstellen tot statutenwijziging.

Het hoofdbestuur komt met een nieuw artikel 9b, zooals dat geredigeerd is door de heeren van Hasselt, Nord en Sanders.

Het artikel luidt als volgt:

„Aan het einde van het vereenigingsjaar (30 April): Door schriftelijke opzegging aan den afdeelinsssecretaris voor 1 Nov. Bij opzegging op of na 1 Nov. duurt het lidmaatschap voort tot het einde van het volgende vereenigingsjaar, behoudens dispensatie van het H. B. Wanneer een lid binnen 14 dagen na publicatie van wijzigingen van of toevoegingen aan Statuten of Huishoudelijk Reglement der Mij. of der afdeeling of van nieuwe Bindende Besluiten, aan het H. B. en aan het afdeelinssbestuur bij aangeteekend schrijven bericht, dat hij op grond van een of meerdere dezer bepalingen het lidmaatschap wensch op te zeggen, dan eindigt dit tertond, ongeacht het bepaalde bij de vorige alinea. Echter blijft het lid ook in dit geval verplicht tot betalen der contributie over het loopende vereenigingsjaar en tot het nakomen van andere verplichtingen, welke krachtens reeds vroeger geldende statuten of andere bepalingen op hem rusten.”

De heer J. Sanders Ezn. licht het voorstel toe en zegt, dat met deze redactie geheel wordt tegemoet gekomen aan de bezwaren van Zuid-Holland en de oorspronkelijke redactie van het voorstel Zuid-Holland verbeterd is.

Dat deze oplossing de vergadering bevredigt blijkt uit het feit, dat, als ten slotte art. 9b en de gezamenlijke voorstellen tot wijziging der statuten met algemeene stemmen zijn aangenomen, de heer Visser,

een der voorstanders van het amendement Zuid-Holland het hoofd-bestuur huldigt voor de sympathieke wijze, waarop het deze zaak geleid heeft, waarna de Voorzitter Zuid-Holland en Zuid-Nederland hulde brengt voor hun loyale oppositie.

Nogmaals wordt alsdan de noodzakelijkheid betoogd in de Statuten een nieuw artikel op te nemen „van den afdelingsraad en de raden van beroep” en besloten daartoe de leden in een buitengewone algemeene vergadering bijeen te roepen.

Hierna krijgt de heer Bruske het woord om de leden in te lichten over het verloop van de werkzaamheden van de commissie tot unificatie van het ziekenfondswezen in Nederland.

Waar de heer Bruske in dit of het volgend nummer van het Tijdschrift deze kwestie behandelen zal, lijkt het me gewenscht hier in plaats van een kort resumé van het gesprokenen te geven, den leden aan te sporen aan het artikel van den heer Bruske hun aandacht te geven. *)

Na de woorden van den heer Bruske komt de heer Nord ons vertellen, dat de Ziekenfondscommissie moeilijk werk heeft gehad en haar voorstellen vaak protesten en veel kritiek hebben uitgelokt. Hij verzekert, dat in die kritiek niet anders dan appreciatie van het werk behoort te worden gezien en constateert de resultaten, die het werk der ziekenfondscommissie heeft gehad. Hij stelt de vergadering voor van de waardeering van het werk der ziekenfondscommissie blijk te geven door de afgevaardigden der maatschappij naar de unificatiecommissie plein pouvoir te geven om in die commissie datgene voor te stellen, wat zij meenen, dat juist en goed is.

De heer Bruske vraagt om kritiek; gezien, dat in de naaste toekomst een groot deel der tandartsen ziekenfonds-tandartsen zullen behooren te zijn; als we inderdaad actief zullen willen deelnemen aan de volksgezondheidsverzorging, zullen wij gaarne hooren, hoe men oordeelt over de wijze, waarop wij ons de medewerking in ziekenfondsen voorstellen.

De heer de Cock Rouaan betoogt de wenschelijkheid, dat alleen Maatschappij-leden aan ziekenfondsen zullen kunnen meewerken.

De heer Bruske zegt, dat zonder collectieve overeenkomst er een wilde toestand is, dat we daarom moeten streven naar collectieve contracten met de ziekenfondsen. Niet-leden zouden tot medewerking

*) Dit artikel zal in het December-nummer verschijnen. (Red.)

toegelaten worden met goedkeuring van beide partijen, en zich tevens hebben te onderwerpen aan de bepalingen van het collectief contract.

De Voorzitter dankt den heer Bruske voor zijn inlichtingen en stelt dan aan de orde de bespreking van het rapport der commissie voor bestudeering van het technikers-vraagstuk.

De Voorzitter deelt mede, dat het Hoofdbestuur indertijd tot leden van deze commissie heeft benoemd de heeren Nord (voorzitter), Bakker, Van Hasselt, Hoeksema, Klinkhamer en Jan Visser.

Uit het rapport, dat door de commissie aan het Hoofdbestuur is uitgebracht, memoreert de Voorzitter dat de opleiding voor techniker in 't algemeen nog veel te wenschen overlaat, gevolg van de omstandigheid, dat er voor systematische opleiding geen gelegenheid bestaat. De commissie gelooft, dat een vereeniging gesticht behoort te worden tot het organiseeren van cursussen, welke tot tandtechniker opleiden en denkt hierbij aan de mogelijkheid om deze cursussen aan ambachtsscholen onder te brengen. Aan degenen, die de cursussen met goed gevolg zullen hebben doorlopen, dient hiervan een getuigschrift te worden gegeven, waaruit de tandarts, die een techniker kan engageeren, zich een oordeel kan vormen over den omvang van diens kennis en vaardigheid. De commissie heeft daarbij onder de oogen gezien, dat deze opleiding en de dientengevolge afgegeven getuigschriften ev. een basis kunnen geven voor een loonregeling.

Wanneer de vergadering aan dit zeer algemeene plan haar sanctie heeft gegeven, zal de commissie desgewenscht voortgaan met het uitwerken der detailkwesties als leerplan, finantiële regeling, enz.

Het Hoofdbestuur stelt de vergadering voor onder dankbetuiging aan de commissie voor den door haar verrichten arbeid, haar te verzoeken hare plannen verder uit te werken en daarover te zijner tijd te rapporteeren.

Bij de hierop volgende geanimeerde discussie stelt de Voorzitter der commissie, de heer Nord, nog in het licht, dat volgens de meening van de commissie het zich bemoeien met de opleiding van de technikers voor de Maatschappij de verplichting meebrengt om de vraag van hun positie onder de oogen te zien, waarbij een leerling-beperving vermoedelijk zal zijn te overwegen en vraagt tenslotte aan de vergadering het Hoofdbestuur te machtigen om — wanneer de nadere uitwerking van de plannen der commissie hiertoe leidt — zijn medewerking te verleen en aan het instellen van een proefcursus en de daarvoor noodig credieten te verleen en.

De vergadering vereenigt zich met algemeene stemmen met dit voorstel.

In de middagvergadering houdt de heer Bakker een causerie over: „Maatschappij en ethiek”, welke in haar geheel is opgenomen in het September-nummer van dit tijdschrift. Na het beantwoorden van eenige vragen en opmerkingen uit de vergadering door den inleider, wordt hem door den Voorzitter dank gezegd voor zijn onderhoudende bijdrage.

De vergadering besluit op voorstel van den heer Nord de 10de jaarvergadering der Maatschappij te Zwolle te houden, het Hoofdbestuur vrij latend een andere plaats te kiezen, wanneer dit gewenscht mocht blijken.

Bij de rondvraag brengt de heer Hamer in de eerste plaats dank aan den voorzitter voor zijn leiding en geeft dan in overweging het instellen van een commissie, welke tot taak zal hebben het propageeren van het lidmaatschap bij beroepsgenooten, niet-leden der Maatschappij. Op voorstel van den heer Bruske wordt tot het instellen van een dergelijke commissie besloten en den heer Hamer verzocht eenige leden uit te noodigen om met hem deze commissie te vormen. De heer Hamer aanvaardt deze opdracht.

Na een korte discussie naar aanleiding van een opmerking van den heer Visser, waarbij deze de wenschelijkheid betoogt van het instellen van een centrale commissie van propaganda voor tandverzorging, welke den voorzitter de toezegging doet geven, dat het Hoofdbestuur deze geheel onvoorbereide zaak zal overwegen, sluit de voorzitter de vergadering.

De Redactie-commissie,

A. EDEL.

H. G. PITSCH.

J. SANDERS Ezn.

STEUNORGAAN

J. S., A'dam . . . . . f 50.—

Opbrengst vocale praestatiën van den Heer H. feestavond
27 Oct. '23, A'dam . . . . . „ 64.50

Opgegeven als lid: Danser, tandarts, A'dam.